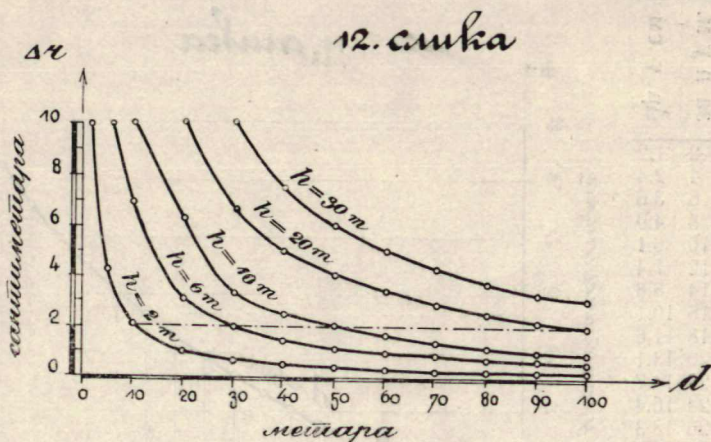

за Δr

d у мет.	Δr у см
6	10.5
10	7.1
20	3.1
30	2.0
40	1.5
50	1.2
60	1.0
70	0.9
80	0.8
90	0.7
100	0.6

Закључак: Прије споменути примери показују, шта све утиче на квалитет полигоне мреже, према томе треба мерењу и редуковању страна посветити што више пажње.

Ing. М. Х. Видојковић

Геометар и гласник

Пожртвовање у служби

Позната је чињеница да је геометар један од најзапосленијих чиновника. То, уосталом до сада нико није противречио. Ако су у питању разноврсни радови ма на каквом терену он је увек предано и тачно на служби од раног јутра до позне вечери. Када наступи напоран рад у Техничком биро-у, т. ј. у канцеларији он је опет савесно ревносан, да би те, сезонске радове што пре окончао. Мало му времена остаје ма за какав, други посао, сем за онај који му задатак сам позив стриктно диктира. Узевши још у обзир, да је сваки потпуно одан у погледу свршавања свих тих предмета онда се разуме са каквим се све жилавим еланом, па, према томе, и са каквим нештедивим утрошком енергије он искрено ангажује! Значи, нашем геометру остаје само толики мали део времена на расположењу да је он заиста *minimum*. Међутим, геометар је културни радник!

У једној правно уређеној Држави геометар јој чини темељ, не само у власничком праву, него и у омогућавању промета некретнина. Чим нема уредних геометарских радова одмах настаје огроман посао око утврђивања несигурних положаја међа и т. д., као и потпуни застој у лакој располагању непокретних добара. Све то оптерећава Државну администрацију, њен буџет (повећава се број судова), ствара многе спорове и честе дангубе; па, слетствено, морално штетно утиче на ситне поседнике, којих је највећи број у земљи, а они увек грчевито бране своје стечене или наслеђене државине.

Геометар је тај савесни функционер који утврђује и одређује сваки посед, и мали и велики. Без њега се не може створити брза размена поседа са новцем (или осигурање његово), јер геометар указује на тачну вредност оних некретнина на које је могуће ставити хипотеке (добити потребан кредит), пошто их он уредно региструје.

Знатан број геометара солидно служи потпуном сређивању власничких односа код нас. Није ни строга, ни неправедна оцена када се геометар упореди са кичмом уређења материјалних прилика у нашем народу. Треба предано волети своју струку па пожртвовано посветити њој и оне ретке часове који су одређени добро заслуженом одмору, што чини сваки геометар. Не лежи величина човека у његовом високом положају, већ у његовом племенитом срцу и солидном знању, у његовој широкој души и оштрој памети. Све то геометар (и као млађи чиновник!) свом снагом величине замаха једнога свеснога и изграђеног пионира стално ангажује у преданој служби, достојној дивљења.

Наш геометар непрекидно је у намери остварења циљева који се састоје: у тачном одређивању свих непокретних добара (како у физичком, тако и у правном смислу), као и у верном записивању свих могућих насталих промена. Ово због тога, да би се свакога момента показала стварна слика (уз прилог додатака) те сваке непокретности, њена могућа вредност и њен неспорни власнички однос, па омогућила поуздана основа за брз хипотекарни кредит и остварио правилан разрез пореза, сем тога, што је исто толико важно, израдиле па репродуковале тачне карте у повољној размери, како за све техничке, тако и за све остле потребе (којих за сада још нема).

Опхођење

Као таквоме, постојаном раднику геометру је неопходно потребно стално усавршавање како у стручном, тако и у сваком другом погледу. Геометар је онај функционер који је у сталном контакту са народом. То је његово општење неограничено. Он ступа у везу и са најситнијим и са највећим поседником. Свуда је он. Према томе, његово образовање потребно је да је свестрано. Треба сваки онај грађанин, који с њим општи, на први поглед да има поверења не само у његову солидну стручност, већ да га задивљује његово отмено понашање и изненађује његово мудро резонување.

Ноторна је истина да је потребно ради тога да геометар располаже са добро снабдевену библиотеку, посећује предавања, да, да.... и т. д.

Све је то тешко остварити. Морамо погледати истину у очи. Али, да се бар некако помогнемо.

Уређивање

Геометарски је Гласник орган свих геометара. Он треба уредно свакога да пронађе, да му се предано стави у службу, т. ј. да му што више помогне. Због тога наш Гласник треба да је изванредно, примерно уређен, те да, бар у неколико, попуни духовну потребу.

Нека ми опрости, како Господин власник, тако и Господин уредник нашега листа, на ову данашњу приметбу. Нисам намеран да њихово гостопримство користим другаче, већ само да скренем искрену пажњу на солидност и практичност уређивања овога Гласила.

Тешко је уређивати лист. Ко није сарађивао, уређивао, корегирао или макар администрирао, тај, наравно, не зна. Данашњем уредништву и власништву нека је свака хвала. Али, из пажње да све буде још боље треба дати и многобројнијих, и што је важније, и много разноликих снага.

Дискусија

Потребно је да лист има једнога Главног уредника а више разних уредника. Сваки од уредника морао би се бринути за ону рубрику која је њему одређена. Главни уредник стара се о целокупном уређењу листа, пошто он мора да буде добро упознат са вођењем целог листа. Сваки

уредник мора да је ваљано обучен у оној рубрици коју он заступа. На тај начин тачно се зна по коме све питању и на ком месту листа (па и у које време!) могу да буду поједини чланци, расправе, прикази, саопштења и т. д. Уредници се ревносно морају старати да сигурно прибаве све потребне чланке, да их Главном уреднику на време, без сваког изговора, уруче.

После избора Главног уредника и свих осталих уредника зна се тачно програм листа. Утврђује се његово писање: правац, тежње, распоред, величина, формат, тираж. Одреди се она питања која треба третирати, или која треба бележити, саопштавати, или пак она за која треба ургирати провођење, па њих све систематски у лист уносити.

Сем тога, досадањи облик, величина, штампа могу да се промене. Администрирање мора да се потпуно уреди, тираж да му се повећа. Један приличан број за иностранство и репрезентацију да се одреди. Финансирање да се осигура.

Потребно је, истина, ради свега овога много, како добрих и искрених намера, тако и савесног пожртвовања, солидне спреме, сигурне материјалне могућности у циљу провођења.

Али, када су геометри, као што је истакнуто, способни за савесно вршење званичне дужности, исто су тако вољни за пропаганду својих ствари, као и за испуњење амбиције, да Геометарски гласник буде на завидној висини и да изврши све оне услуге које је једно овакво, јавно Гласило кадро да учини када је његово уређивање систематско.

Предлог

Према томе, на првим састанцима, па затим на годишњим скупштинама секције, као и на Годишњој скупштини Главне управе (евентуално и конгреса) треба, без оклевања, узети овај предмет као хитан у разматрање. Утврдити по којим све питањима треба писати у Геометарском гласнику, као и која су лица најпотребнија за иста као уредници, и ко је најповољнији за Главног уредника. Сем тога, решити штампу, изглед, формат, величину, облик, тираж листа. Осигурати финансирање, одредити довољан број примерака Гласника за репрезентацију струке и позива како у земљи тако и ван ње. Преуредити администрирање па и стално имати огласе.

Намера

Сваки члан Геометарског удружења за Геометарски гласник мора све своје снаге да стави на расположење. Најмањи дарак, најскромнија помоћ, најслабија снага мора да се приложи или ангажује. Када сви приону и када истрају успеха ће бити. Он ће нас изненадити, јер ће бити моћан.

Молим, да се изволи о овоме озбиљно и одмах промислити.

Tanović Bajro, geometar

Novi premer u Velikoj Gorici — bano- vina Savska

Mnogi su verovali da još u prvim godinama neće dolaziti do izražaja čl. 56 do 59 Zakona o katastru zemljišta, a koji se odnosi na reviziju katastra, jer se imalo u vidu da po osnaženju pom. Zakona u roku od 10 god. ima da se katastarski premeri oko 10 miliona ha. nepremerenog zemljišta, gde nije postojao katastar osnovan na dobroj izmeri. Ali i pored toga ogromnog i kratkoročnog zadatka Odeljenje katastra i drž. dobara usvaja molbu opštine Veliko Goričke, koja je molila da se uredi katastar zemljišta u 5 poreznih opština gde katastar postoji od 1861 god. a komasacija provedena za vreme svetskog rata koja je guntovno a ne i katastarski uređena. Prvim rešenjem Odeljenja usvojeno je da se izvrši novi premer naselja u posebnoj razmeri, a neuzidani delovi da se reambriliraju; u tu svrhu (za prvo vreme) određena su bila 4 geometra sa novog premera, koji su imali da obave ovaj zadatak saobrazujući ga pravilničkim odredbama.

Kao prvo pojavilo se pitanje dobre triangulacije. Saznalo se da na toj deonici postoji neka parcijalna trigonometrijska i grafička triangulacija čija je tačnost bila nepoznata kao ni njena stabilnost. Ova triangulacija izrađena je od strane Austrijskih i Mađarskih triangulatora i to tačke 2 reda (naslonjene na tačke 1 reda koje su postavljene od Vojno geografska instituta u Beču) sračunate su u Gaus-Krigerovoj projekciji na osnovu opažanja (merenja uglova) izvršenih u 1855 god., a tačke 3 reda na osnovu merenja uglova izvršenih u 1856 god. Tačke 4 reda umetane su prema potrebi, a specijalno na ovoj deonici radi komasacije